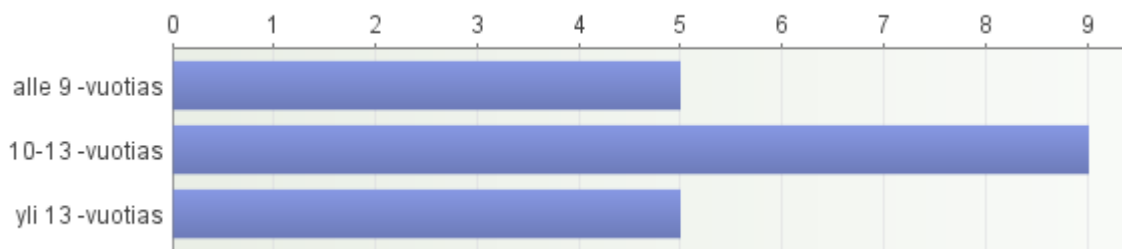

Lausuntopyyntö, päivä- ja lomatoiminnan tarkastelu - Perusraportti

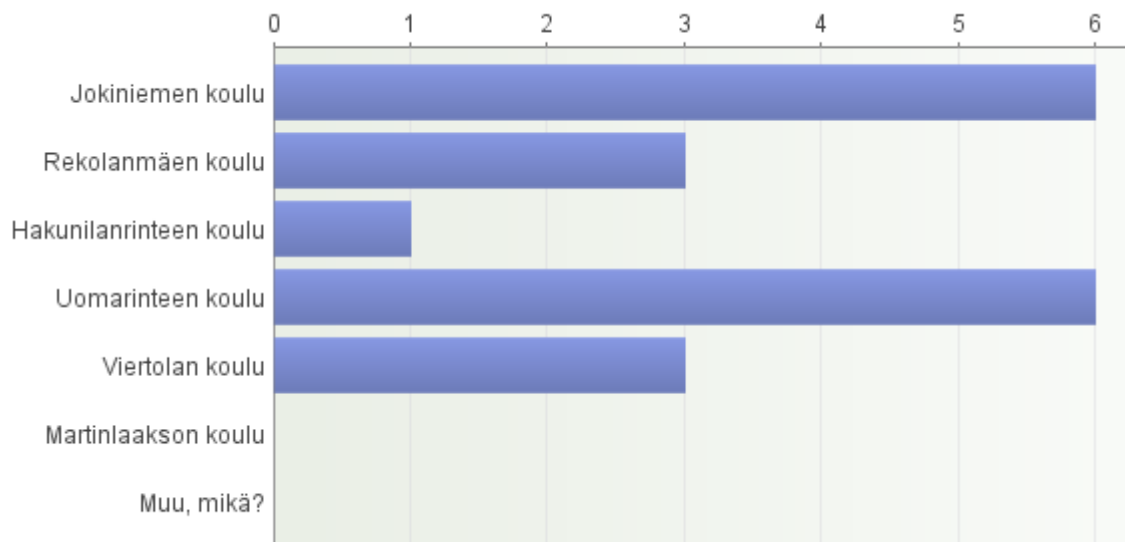
1. Lapseni ikä

Vastaajien määrä: 19

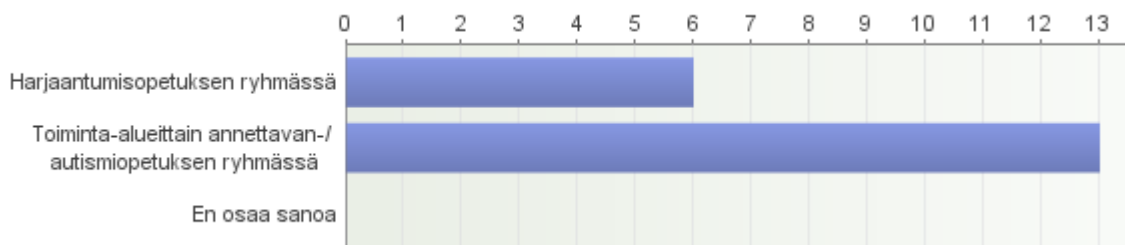
2. Lapseni koulu

Vastaajien määrä: 19

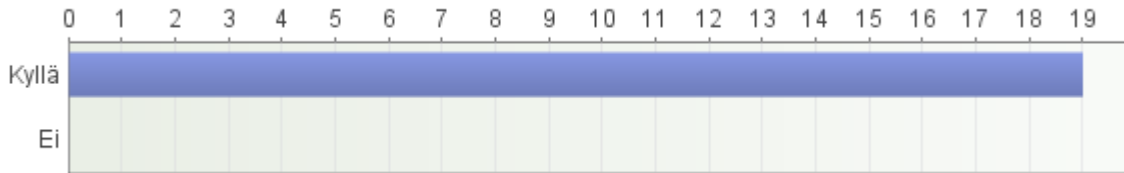
3. Lapseni opiskelee

Vastaajien määrä: 19

4. Lapseni osallistuu päivätoimintaan

Vastaajien määrä: 19

5. Mikäli vastasit edellisen kysymyksen "Kyllä", mikä on lapsesi päivittäinen hoitoaika opetus mukaan lukien (esim. klo 7.30-15)?

Vastaajien määrä: 18

- 8.15 - 16.00
- klo 8 - 16
- 7.15-15
- 7-15.30
- 7.30-15
- 7.30-16.00
- 7.00-16.00
- 7:30-16:30
- klo 7.30-16.00
- 7.00-16.00
- 7.40-16.50
- klo 9.00-15
- 7.45-16.30
- 8-16
- 7.40-16 (taksin kanssa 7.30-16.15)
- 8.00-15.30
- 8-17
- 8-16

6. Kommenttini päivätoiminnan järjestämiseen

Vastaajien määrä: 15

- Päivätoiminta on todella tärkeä palvelu kehitysvammaisten lasten perheille. Päivätoiminta mahdollistaa molempien vanhempien työssä käymisen.
- Toiminta-ajat tulisi perustua siihen että huoltajat/hoitajat ovat töissä tai opiskelevat.
- On toiminut kohdallamme ok.
- Päivätoiminta saisi lapsellamme jatkua klo 16.15 asti, koska nyt taksi tulee usein niin aikaisin ettemme ehdi itse töistä kotiin ennen taksin tuloa.

Uomarinteen autismiopetuksesta tulleen viestin mukaan heillä on iltapäivisin liian vähän henkilökuntaa.

- Itse Vantaan kaupungin työntekijänä kysyisin, onko Vantaa työnantajana valmis työajan joustoihin, sillä sitä tarvitaan, mikäli päivätoiminta-aikaa lyhennetään?
- Esitettyjen aikarajojen puitteissa onnistuisi lapsen saattaminen ainoastaan siinä tapauksessa, että perheeseemme hankitaan toinen auto, mikä kuulostaisi aika kohtuuttomalta toimenpiteeltä ottaen huomioon että kyseessä on meidän kohdalla vain 15 min.
- Tällä vaikeutetaan entisestään erityislapsen vanhempien työssäkäyntiä, sillä jo nyt olen joutunut anomaan lukuisia palkattomia työlomia, koska erityislapsen asioissa on riittänyt erinäisiä palavereja niin koulun kuin hoitavan tahonkin puolelta. Yleensä ottaen lapsen kaikkiin pienempiinkin asioiden hoitamiseen tarvitsee aina työjärjestelyjä (esimerkkinä hammalääkärin tarkastus Helsingissä Lastenkliniikalla, kun se tämän ikäisen lapsen kohdalla normaalisti toteutettaisiin koulun tai lähialueen hammashoitolassa ja lapsi voisi käydä siellä itsenäisesti kesken koulupäivän).
- Päivätoiminta on ollut hyvin toimivaa ja tiedotukset ovat kulkeneet ajoissa. Toiminta on ollut laadukasta sekä yksilölliset tarpeet huomioivaa.
- Päivätoiminta tärkeää, koska vanhempien täytyy myös päästä töihin. Joskus vaatii myös työnantajalta joustoa, työaika voi virallisesti alkaa jo 7.00 ja päivätoiminta vasta 7.15.
Valitettavasti lapsilla voi olla pitkiä päiviä, mutta työmatkakin voi viedä aikaa.
- Taksikuljetus hakee lapseni 7.00 ja tämä on ollut todella tärkeää, että ehdin omalle koululle ajoissa. Itselläni myös taksivuoro koululla, jolloin on oltava jo 7.45 pihalla liivi päällä vastaanottamassa oppilaita. Jos hoitoaikaa "lyhennetään" omasta työstäni jää osa tekemättä. Varsinkin talvisin on varattava aikaa matkaan Hakunilasta Ylästöön. Julkisilla en ehtisi mitenkään töihin vaan kuljen omalla autolla, jotta minulla on mahdollisuus tehdä täyttä päivää.

- Päivätoiminta on ehdottomasti tarpeellinen perheellemme. Molemmat vanhemmat tekevät täyttä työaikaa eli kahdeksan tunnin työpäiviä. Toinen vanhemmista työskentelee Helsingissä ja toinen Vantaalla. Perheen varallisuuden vuoksi, meillä on käytössä vain yksi auto. Työmatkat teemme julkisilla liikennevälineillä, polkupyörällä ja osittain autolla. Kaksi muuta lasta ovat päivähoidossa 3 km:n päässä kotoamme (äiti kuljettaa autolla ennen työpäivää ja isä hakee autolla). Tuo klo 16.15 aika mietityttää, että tuleeko tässä nyt kinkkisiä tilanteita, että ehtikö vanhempi ajoissa töistä kotiin, kun koulutaksi tuo lapsemme koulusta. Häntähän ei voi jättää taksista pois ilman vastaanottajaa. Voisiko toiminta-aikaa pidentää edes 16.30 asti?
- Tarpeellinen, koska autistisella lapsella ei ole kotona eikä naapuristossa ikäisiään tovereita.
- Päivätoiminta on ehdottoman tärkeä palvelu vammaisten lasten perheille. Itse olen ollut siihen tyytyväinen Uomarinteen Paviljongissa. Toki aina olisi hyvä jos on mahdollista selkeyttää ja tuoda struktuuria myös esim iltapäiviin. Oman lapsen kohdalla toiveena lähinnä, että panostetaan ulkoiluun ja sosiaaliseen aktivointiin päivätoiminnassa. Jos lisäresursseille on tarvetta, niin eikö juuri vammaisten lasten / vammaisperheiden kohdalla olisi tärkeää priorisoida, että hoito on taattu. Perheiden jaksamisen kannalta tämä on kriittistä.
- Päivätoiminta on ollut tarkoituksenmukaista ja aikataulullisesti erittäin sopivaa. Päivätoiminnan henkilökunta on ollut erittäin joustavaa silloin kun siihen on ollut muutaman kerran tarvetta. Ainoa mahdollisesti parannusta kaipaava asia on päivätoiminnan sisällön muuttaminen ainakin joskus ohjatummaksi.
- Päivätoiminta on olennainen osa vammaisperheiden elämää. Ilman päivätoimintaa vanhemmat eivät pystyisi käymään töissä. Päivätoiminnan toteutuminen koululla on lapsen ja perheen kannalta myöskin tärkeää. Sisältöä ei saisi unohtaa vaan käyttää nuo useat virkeät tunnit lapsen päivästä kuntoutuksen tukemiseen sen sijaan, että päivätoiminnassa vain ollaan ja kulutetaan aikaa. Toiminnan pitäisi olla siis kuntoutuksellista ja/tai mielekästä.
- Lapselle on tärkeää, että aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään oman koulun tiloissa tuttujen aikuisten seurassa, jotka tietävät miten lapsen kanssa toimitaan. Tärkeää on myös, että toimintatavoista sovitaan yhdessä em. kanssa.
- Olen ollut tyytyväinen pääsääntöisesti, toivoisin kuitenkin enemmän ulkoilua iltapäiviin.

7. Kommenttini päivätoiminnan toiminta-ajoista

Vastaajien määrä: 13

- Rekolanmäen koulussa päivätoiminta loppuu klo 16 ja viimeinen taksikuljetus lähtee silloin. Tämä aiheuttaa kotona järjestelyjä huoltajan ehtimiseksi kotiin viimeistään klo 16.15. Molemmilla huoltajilla on pitkä työmatka ja työnantajat joutuvat joustamaan paljon jotta aikuinen on vastaanottamassa lasta kotona. Iltapäiväkerhot toimivat klo 17 saakka.
- Koulun suunnittelupäiville pitäisi olla päivätoimintaa. Kun perheen lapset käyvät eri koulua, on vaikeaa järjestää vanhemmille lomapäiviä, useamman koulun suunnittelupäiville.
- Toimii ihan hyvin, kun saa tietää päivät hyvissä ajoin, jotta ehtii järjestää lapsen hoidon muulla tavoin.
 - Tällä hetkellä teen lyhennettyä työaikaa ja hoitoaika on siksi 7.10-15.30. Mikäli työnantaja evää lyhennetyn työajan on työaika 8-16. Tähän kun lasketaan työmatkat on hoitoaika helposti 7-16.30 tai 7-17.
- Lisäksi toivon joustoa loma-ajan hoitoon. Heinäkuussa ei järjestetä loma-ajan hoitoa. Maailma on muuttunut eikä kaikki saa lomaa heinäkuussa. Siksi olisi suotavaa että myös heinäkuussa olisi loma-ajan hoitoa. Jos lapsi on heinäkuussa loma-ajan hoidossa, olisi hän luonnollisesti kotona lomalla kesä- tai elokuussa.
- Toiminta-ajat ovat olleet meille riittävät.
 - Päivätoimintaa tarvittaisiin kaikkina normaaleina arkipäivinä - lasta ei voi ottaa töihin mukaan, eikä hän missään tapauksessa voi olla itsenäisesti kotona.
 - Viittaan edellä esittämiini kommentteihin, tähän asti olemme saaneet järjestettyä palkattomiksi työlomiksi tai lomapäiviksi edellämäininit päivät puolison kanssa jakaen, mutta työnantajilta se vaatii edelleen joustoa eikä se ole itsestäänselvyys.
 - Melkein riittävää, mutta asettaa haasteita yksinhuoltajalle koska lomaoikeus rajattu, eikä riitä kaikkiin koulun lomiin ja vapaapäiviin.
 - Kun nämä päivät ovat ajoissa tiedossa, ehtii myös järjestää työajat tai hoitajan.
 - Päivätoiminnan puute on aiheuttanut joka kerta melkoisia järjestelyjä, että kumpi vanhempi pystyy jäämään kotiin joko vuosilomalle tai palkattomalle vapaalle (kallista!). Meillä ei ole tukiverkostossa mummoa/vaaria/läheistä, jotka voisivat hoitaa lapsemme arkipäivinä. He ovat vielä työelämässä, eivätkä eläkkeellä tms. Vanhempien vähäisiä vuosilomapäiviä tarvitaan myös koko heinäkuuksi (sekä jouluksi), joten joka kerta harmittaa tämä vuosilomien kulutus lapsen päivätoiminnan puutteen vuoksi.
 - Päivätoiminta-ajan lyhentäminen klo 16.15 tuottaa monelle perheelle ja myös meille hankaluuksia. Meillä esimerkiksi toisella vanhemmalla tunnin työmatka ja työaika on klo 9-17 (hän hoitaa kouluun lähettämisen aamulla) ja toinen 8-16 (tulee iltapäivällä vastaan, 20-30 minuutin työmatka, ruuhkasta riippuen) Nyt lapsemme iltapäivätoiminnassa n. 16.30 asti, jotta ehditään iltapäivällä vastaan,

Miten Vantaan sivistystoimi / vammaishuolto vastaa niiden perheiden tarpeeseen, jotka eivät iltapäivätoiminnan lyhentämisen (nykyinen aika) vuoksi pysty hoitamaan työtään normaali työajan puitteissa? Suomen

Autismiliiton asianaja on tähän alustavasti kommentoinut, että päivätoiminta tulisi järjestää näiden perheiden tarpeiden mukaan.

- Erittäin sopivat toiminta-ajat.
- Ehdotetut toiminta-ajan supistukset aiheuttavat ongelmia varmasti osassa perheitä, joissa työaikaansa tai työmatkaansa ei pysty säätämään eikä 9,5 tuntia riitä matkoihin ja työntekoon kaikissa perheissä, jos molemmilla vanhemmilla sellainen työnkuva tai perhe on yksinhuoltajaperhe. Kukaan tuskin ilman tarkoitusta pistää lastansa heräämään anivarhain ja tulemaan viimeisellä mahdollisella taksikyydillä kotiin.

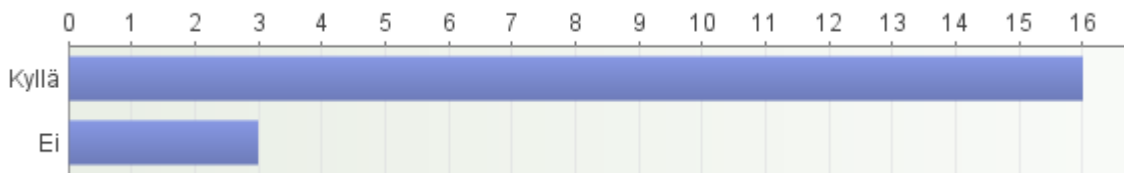
Mainitut 5-6 päivää, kun päivätoimintaa ei järjestetä, tarkoittaa monessa perheessä vanhemmalle töistä lomapäivää, joten siihen kuluu vuodessa kokonainen viikko. Tämä on otettava huomioon kun perheelle myönnetään oikeutta varsinaiseen lomatoimintaan. Vammaisperheiden vanhemmilla ei ole normaalia enempää lomaviikkoja vuodessa käytössään vaan usein vähemmän, koska myös lukuisat lapsen kuntoutusta tukevat palaverit ja sairaalakäynnit vuodessa syövät lomapäiviä, sillä niitä ei saa tehdä työajalla.

Koulun omat suunnittelu/koulutuspäivät ilmoitetaan välillä liian myöhään, että ehtisi tehdä ongelmitta työaika/lomapäiväjärjestelyt.

- Kokopäivätyössä käyvälle yksinhuoltajalle tuo aikataulu 7.15-16.15 on mahdoton järjestää. Lisäksi lukuvuoden aikana tulee niin paljon päiviä jolloin päivätoimintaa ei järjestetä, ettei ainakaan oma vuosilomani riitä alkuunkaan noiden päivien järjestämiseen vapaaksi.

8. Lapseni on osallistunut lomatoimintaa viimeisen vuoden aikana

Vastaajien määrä: 19

9. Mikäli vastasit edellisen kysymykseen "Kyllä", mikä on ollut lapsesi päivittäinen hoitoaika lomatoiminnassa (esim. klo 7.30-15)?

Vastaajien määrä: 15

- 9.00 - 15.00
- 7.30-15
- 7.10-15.30
- 7.30-15
- 7.30-16.00
- 7.00-16.00
- 7.30-16.30
- klo 7.30-16.00
- 7.00-16.00
- 7.40-16.50
- 7.45-16.30
- 8-16
- 7.45-16
- 8-17
- 9-16

10. Kommenttini lomatoiminnan järjestämiseen

Vastaajien määrä: 14

- Lapsi on vasta aloittanut koulun, eikä kokemusta lomatoiminnasta vielä ole.
- Lomatoiminta on myös todella tärkeä palvelu kehitysvammaisten lasten vanhemmille. Muilla aloilla ei ole mahdollisuutta pitää 2,5 kk kesälomaa, vaikka haluaisikin.
- Kuten jo aikaisemmin totesin tarvitaan loma-ajan hoidon järjestämiseen joustoa. Kaikki eivät saa töistä lomaa heinäkuussa. Jos lapsi on heinäkuussa loma-ajan hoidossa olisi hän vasyaavasti lomalla kotona kesä- tai

elokuussa. Myös joului- ja hiihtoloma hoito samalla perusteella. Esimerkkinä lapseni on tänä vuonna lomalla koko joululoman, mutta tarvitsee hoitoa hiihtolomalla. 7.15-16.15 kelloa on liian tiukka niille, jotka ovat kokopäiviä töissä.

- On toiminut kohdallamme ok.
- Päivän kestosta sama kommentti - lapsen päivä olisi optimi, jos voisi olla 7:45-16:15, jolloin kotoa lähtö voisi olla 7:30 (nyt varttia yli) ja koulusta lähtö niin, että me ehtisimme ennen taksia kotiin.

Lomatoiminnan tulisi olla lapsia palvelevaa; strukturoitua mutta "lomaa" verrattuna kouluun.

- Viittaan taas jo edellä esittämiini asioihin työssäkäynnin ja lasten hoitamisen yhdistämisessä (kellonajat)
- Lomatoiminnan järjestäminen on tärkeää myös jos perheessä on useampi lapsi, tarvitsevat sisaruksetkin vanhempiensa tukea ja läsnäoloa, ja jos vanhempien pitää muutoinkin jakaa pitkän kesäkauden ajaksi lomat eri aikoihin, on kyllä erittäin vaikeaa toteuttaa perheessä loma, joka olisi tarkoituksensa mukainen jokaiselle perheenjäsenelle. Esim. kovin levottoman ja jatkuva valvontaa tarvitsevan erityislapsen kanssa vanhempi voi kokea totaalisen väsähdysten lomalla ollessaan ja on sitten töihin palatessaan uupuneempi kuin lomalle lähtiessään.. myöskään erityisen tuen tarvitseva lapsi ei välttämättä saa lomalla kotona niitä virikkeitä, mitä tarvitsisi, jos vanhemmat ovat uupuneet.
- Edellä mainituissa tilanteissa apua saadaan tietysti tilapäishoitajakoilla, mutta silloin Vantaan kaupungin pitäisi olla valmis myös lisäämään tarpeen mukaan tilapäishoitomahdollisuutta hyvin lyhyelläkin varoitusaajalla.
- Lomatoimintaan olemme olleet tyytyväisiä. Vaikka oluut vieraampia aikuisia lapsi on viihtynyt ja sopeutunut hyvin. Lapsi on pitänyt lomatoiminnan aktiviteeteistä.
- Lomatoiminta tärkeää, koska yleensä kesällä vanhemmilla vain neljän viikon loma. Onneksi työpaikka on toistaiseksi ymmärtänyt miksi perheessä on aina samaan aikaan loma (heinäkuu). Tästä voi aiheutua työpaikalla ongelmia, koska kaikki haluavat tasapuolisuutta loma asioissa. Hienoa, että esim. hiihtolomalla on lomatoimintaa, ei ole itsestään selvyyttä sille viikolle vanhemmat saavat loman. Myös perheen muille lapsille on tärkeää saada "vapautusta" kehitysvammaisesta sisaruksestaan, etenkin jos on käytös häiriöitä. Voi olla rankkaa, jos kehitysvammainen lapsi on 10 viikkoa kiinni sisaruksissaan.
- Mahdollisuus osallistua lomatoimintaan on erittäin tärkeä, koska ollessani töissä ei lapsella ole muuta hoitopaikkaa päiväksi.
- Yhtälailla lomatoiminta-ajat menevät vanhempien työajan kanssa käsi kädessä. Eteenkin kesä- ja elokuussa tärkeää, että pystymme käymään normaalisti töissä - muuten joudutaan tekemään suuriakin työajan lyhennyksiä ja järjestelyitä.
- Viime kesäinen lomatoiminta Hiekkaharjun koululla oli erittäin positiivinen kokemus jossa lapsemme viihtyi erittäin hyvin. Aiemmissa lomatoiminnoissa on mielestämme ollut jonkinsortin "hällä väliä"meininki, jossa lapset tuntuivat olevan vain säilytyksessä ja henkilökunnan asenne oli hieman epämotivoitunut.
- Vammainenkin lapsi ansaitsee lomansa mutta 10 viikon pituinen loma kesällä ei vastaa useinkaan tarkoitustaan vaan on lähinnä rangaistus sekä lapselle että perheelle. Meidän perheessä jo kolmen viikon jälkeen alkaa yleensä näkyä tarve palata arkeen ja kaksi viimeistä pakkolomaviikkoa menee jo huonommin.

Kesällä lomatoiminta vähintään kesä- ja elokuussa on välttämätöntä. Myöskään koko pitkää joululomaa eivät kaikki perheet pysty pitämään lomana vaikka vanhemmat vuorottelisivat. Vuorottelu taas on hieman kyseenalaista ainakaan vuositolulla, sillä perheelle on tärkeää myös yhteinen loma-aika. Vammaisen hoitaminen yksin viikkotolkulla vuorokaudet ympäri on lisäksi usein erittäin raskasta.

- Lomatoiminta on myös hyvä järjestää omalla koululla lapselle tutussa paikassa ja toimintatavat sovitaan yhdessä.
- Mukavaa ohjelmaa ollut

11. Kommenttini lomatoiminnan toiminta-aikaan

Vastaajien määrä: 13

- Olen joutunut tekemään ratkaisuja työni suhteen, etten esim voi työskennellä kokopäiväisesti, koska meillä ei olisi ketään, joka olisi katsonut lasta sellaisina päivinä kun lomatoimintaa ei järjestetä, ja työnantajat eivät katso suopeasti ylimääräisiä poissaoloja. Nämä seikat vaikuttavat mahdollisuuksia huonontavasti töitä hakiessa. On ymmärrettävää, että lomatoiminnan aikuisillakin pitää olla joskus lomaa, ja lomatoimintaa ei voida järjestää ihan joka arkipäivä ympäri vuoden. Kaupungin pitäisi kuitenkin tähän rinnalle kehittää jotain muuta tällaisten tilanteiden varalle. Parasta voisi olla, jos kotiin saisi lapselle peräänkatsojan. Palvelun ei tarvitse olla puoli-ilmaista, mutta mahdollisuus pitäisi olla olemassa. Kaikilla perheillä ei ole käytettävissä isovanhempia yms jotka voivat tulla katsomaan lasta silloin kun vanhemman on oltava töissä, eikä muuta hoitopaikkaa ole. Yksityisissä yrityksissä työskentelevillä kun ei ole vuodessa kuin neljä viikkoa kesälomaa ja yksi talvilomaviikko (jos sitäkään). Jo pelkästään heinäkuussa on viikkoja enemmän, ja heinäkuussa lomatoimintaa ei järjestetä. Kaikissa perheissä ei ole kahta vanhempaa, jotka voisivat pitää lomansa eri aikaan. Meidän tapauksessa toinen vanhempi on yrittäjä, joka on töissä kiinni koko kesän, koska hänen työntekijänsä lomailevat silloin. Omassa työssänikin aikaisemmin pystyin olemaan vain maksimissaan kolme viikkoa lomalla yhtäjaksoisesti. Normaalisti kouluikäiset lapset voi jättää välillä yksin, ja heidän kanssaan on helpompaa myös sopia vierailuja ystäväperheissä yms. Erityislapsen kohdalla tällaiset asiat vaan eivät toimi ihan samalla lailla, ja perheet ovat

tällaisen lapsen kanssa aivan eri asemassa.

- Omalle perheelleni sopiva toiminta-aika. Kaikilla ei kuitenkaan ole mahdollisuutta lomailla joka kesä esim heinäkuuta. Toisaalta, jos olisi tarkoitus täyttää kaikkien tarvitsijoiden toiveet, olisi toimintaa 24/7... Selkeät aikataulut + toiminta-ajat ovat sikäli helppoja, ettei tarvitse etukäteen miettiä, onko lomatoimintaa kesä- vai heinä- vai elokuussa.
- Edelleen kommentti siitä että myös heinäkuussa tarvitaan hoitoa, silloin lapsi on lomalla kotona joko kesä tai elokuussa. Lomahoitoa tarvitaan myös joulujuhlan ja jouluaaton välisille päville sekä 27.12. alkaen loppiaiseen asti.
Koulujen suunnittelupäivien ajalla on hoidon järjestäminen hankalaa.
- Toiminta-ajat ovat olleet meille riittävät.
- Loman saaminen töistä aina heinäkuuksi ei ole itsestään selvää.
Lomapäivät eivät millään riitä kaikkiin koulun lomiin, ts. osalle lomista tarvitaan väkisinkin hoitopaikka, vaikka kesäloman saisikin sumplittua.
- - Edelleen heinäkuu on hankala, koska työnantajan voi olla vaikea antaa samalle työntekijälle aina heinäkuuksi lomaa, siksi ainakin meidän perheessä, on jouduttu vuorottelemaan, joka taas vähentää perheen yhteistä loma-aikaa.
- Joulu- ja talviloma on samasta syystä ehdottoman tärkeitä, työpaikoilla kovin kysyttyjä loma-aikoja eikä sama työntekijä voi aina pitää niitä, vanhempien on siis nämäkin jaettava.
- Jos molemmilla vanhemmilla on pitkät vuosilomat, on joustovaraa, mutta varmaan kaikilla ei näin ole.
- Tärkeää on saada lomatoiminta-ajoista ajoissa ilmoitus, varsinkin, jos niissä tapahtuu muutoksia aikaisempaan, sillä vanhemmat joutuvat toimimaan omat lomansa niiden tietojen mukaan.
- En saa joka vuosi heinäkuuta lomaa, mutta olemme saaneet korvaavan hoidon kesäpäivystyksestä.
- Lomatoimintaahan ei ole heinäkuussa ja onneksi sekä toistaiseksi vanhemmat (tai toinen vanhemmista) ovat saaneet järjestettyä heinäkuun töistä lomaa. Asia on joka vuosi jännitysmomentti molemmille vanhemmille, että mitä jos emme saakaan töistämme vapaata heinäkuuksi. Tukiverkostomme ei pysty auttamaan kuin ehkä viikon ajan heinäkuussa. Olisi hyvä, jos saisimme tietoa jo keväällä, että miten lapsemme hoito järjestetään ja missä, jos heinäkuussa on tarve lapsen hoidolle esim. kahden viikon ajan.
- Toiminta-ajat tulisi säilyttää kuten nyt eli tarvittaessa klo 17 asti.
- Toiminta-aika on ollut erittäin hyvä.
- Ehdotettu toiminta-aika on minimi, vähentää ei voi enää yhtään päivissä eikä kellonajoissa.
Yksinhuoltajaperheitä käy jo noidenkin aikojen kanssa sääliksi.
- Pitäisin tärkeänä sitä, että lomatoimintaa järjestettäisiin enemmän koulujen loma-aikoina, kuten esim. heinäkuussa. itse en tule koskaan saamaan kesälomaani kokonaan heinäkuulle. Työpaikallani lomat pitää jakaa osittain kesä-heinäkuulle tai heinä-elokuulle. Tästä johtuen lapsi on joka kesä pari viikkoa toimintakeskuksessa.
- Olisi hyvä jos lomatoimintaa järjestettäisiin myös heinäkuussa. Jokainen perhe voisi valita milloin viettää lomaa.

12. Kommenttini lomatoiminnan toimintamaksusta

Vastaajien määrä: 14

- Minusta maksu voisi olla isompikin. Voisiko ajatella, että hinta menisi jotenkin perheen tulojen mukaan, tai että taloudellisessa ahdingossa olevat perheet voisivat saada toiminnan ilmaiseksi? Olen itse valmis maksamaan toiminnasta enemmän, pääasia on että se toimii, eikä kaadu rahapulaan.
- Mielestäni maksu on kohtuullinen.
- Retkien ja virkistystoiminnan maksu ei ole ongelma. Tärkeämpää on että hoito järjestetään silloin kun vanhemmat ovat töissä.
- Maksua nostettiin mielestäni melko kohtuuttomasti jonkin aikaa sitten. Jos maksuilla katettaisiin palkkamenoja, se olisi ymmärrettävää. Materiaali- ja retkimenojen en usko kuitenkaan nousseen niin paljon, kuin tämä maksun korotus oli. 6 euroa päivässä per lapsi edellyttää mielestäni sitä, että lomatoiminnassa todellakin on aktiivista toimintaa joka päivä. Oma lapseni ei enää osallistu koulun lomatoimintaan, mutta esitän silti toiveen, että tätä toimintamaksua mietittäisiin vielä ja kohtuullistettaisiin sitä.
- ok
- - Toimintamaksu voisi olla minusta korkeampikin, jos toiminta-ajat saataisiin sillä riittämään tarvetta vastaaviksi ja ehdottomasti retket ovat lapsille mieluisia, tärkeitä, kyllä niistä mielellään maksaa.
- Maksu ymmärrettävä, mutta toivoisin sen tulevan heti kesällä maksuun. Vosii esimerkiksi maksaa omista lomarahoista.
- Maksu ok.
- Tuo kuulostaa pieneltä, vain 6€, mutta yksinhuoltajan pussista lopulta summa on aikamoinen. Toivottavasti maksuvapautusta voi hakea edelleen.
- Ok.
- minusta toimintamaksu on täysin ok. Ja jos ylipäättään Normaalaa päivätoimintaa ollaan lyhentämässä resurssipulan vuoksi niin en ymmärrä tätä. Maksoinhan 'normi' lapseni iltapäivätoiminnasta, joka oli klo 17 asti,

80-100 euroa kuukaudessa. Niin miten on ettei vammaisille löydy iltapäivisin yhden tunnin osalta resursseja. Maksaisin lapseni vammaistuesta mielihyvin muutaman kymppin kuukaudessa, jos se pidentää iltapäivätoimintaa. Minusta ratkaisu ei ole se että sitä lyhennetään!

- Toimintamaksu on erittäin sopiva.
- Lomatoiminnan sisältö on jäänyt puhumattoman lapsen perheelle erittäin etäiseksi. Emme tiedä juurikaan mihin maksamamme toimintamaksu on tullut käytettyä. Tähän on tultava muutos. Maksu ei saa enää nousta tuosta kuudesta eurosta. Monissa kunnissa moista maksua ei edes peritä.
- Maksu on ok.

13. Kommenttini päivä- ja lomatoiminnan toimintasuunnitelmaan

Vastaajien määrä: 13

- En ole nähnyt toimintasuunnitelmia. Meillä päivätoimintaa ei ole käsitelty Hojksissa koskaan.
- Lapselle ei ole määritelty HOJKS:iin päivätoiminnan tavoitteita.
- Suuntaa-antava suunnitelma päivä- ja lomatoiminnan toiminnasta on hyvä. Kuitenkin on sellaista aikaa, joka esim terveillä lapsilla on vapaata / lomaa, eli toiminta saisi olla kuitenkin vapaampaa koulutyön vastapainoksi. Päivä- ja lomatoimintaan osallistuvilla lapsilla on kuitenkin aikaiset aamuherätykset ja pitkät päivät, eli siihen suunnitelmia kohtuudella.
- Toimintasuunnitelma on hyvä juttu. On tärkeää että lapsen hoitoajat perustuvat todelliseen hoidon tarpeeseen.
- En ole koskaan nähnyt päivä- tai lomatoiminnan suunnitelmia, enkä tiedä miten suunnitellusti siellä toimitaan. Oma mielikuvani onkin, että toiminta on varsin vapaata eikä erityisen suunniteltua.
- Toimintasuunnitelma pitäisi olla vanhempien tiedossa, samaten se onko suunnitelma toteutunut.
- Päivätoiminta on niin iso osa lapsen koulupäivää, että sen huomioiminen myös HOJKS:ssa olisi tervetullut muutos aiempaan.

-Kuntoutuksellinen ote myös päivätoiminnassa auttaisi oppilasta selviytymään koulutyöskentelystä paremmin ja strukturoitu ohjelma päivätoiminnassa vähentäisi varmasti lasten levottomuutta, jota "vapaa oleminen" ainakin autisteille useimmiten aiheuttaa.

- Pysyvä, vakituinen henkilökunta päivätoiminnassa antaisi varmasti paremmat mahdollisuudet jatkuvaan toiminnan kehittämiseen, jolloin myös henkilökunnan koulutuskin pystyttäisiin suuntaamaan tavoitteelliseksi.
- Tyytyväisiä ollaan oltu. Retket ovat olleet lapselle mieluisia. Yksilölliset tarpeet huomioitu, kuten lääkitys ja päiväunien/rauhottumisen tarve.
- Erillistä toimintasuunnitelmaa tai palaustuslomaketta ei ole ollut.
- Käydäänkö näissä tilanteissa läpi yksityiskohtaisesti lapsia ja heidän yksilöllisiä/hoidollisia tarpeitaan?
- Varsinaisesti iltapäivä ja lomatoimintasuunnittelu ei ole minusta näkynyt vanhemmilla ja olisikin todella antoisaa saada selkeämpi kuva siitä mitä päivä- ja lomatoiminnassa tehdään ja mitkä ovat tavoitteet.
- Vaikea kommentoida, koska emme ole nähneet kyseistä dokumenttiä ikinä. Mikäli toimintasuunnitelmalla / -kertomuksella tarkoitetaan hakemusten yhteydessä olevaa kirjettä, on se sisällöltään erittäin huonosti asiat esille tuova kuvaus.
- Toimintasuunnitelma tulee todella tarpeeseen. Mikäli sellainen on tähänkin asti tehty, ei tieto ole välittynyt perheille asti. Olemme yrittäneet saada enemmän tietoa päivätoiminnan sisällöstä mutta koulusta emme ole sellaista saaneet.

Vuosikello, viikkokalenteri, teemapäivät yms. olisivat tarpeen ja niistä on kerrottava perheille. Koulupäivästä meillä on hyvä käsitys mutta mitä tapahtuu iltapäivällä on aika lailla hämärän peitossa. HOJKSissa päivätoiminnan edustaja on ollut läsnä mutta näitä asioita ei ole palaverissa käsitelty kuin erittäin pintapuolisesti. Henkilökohtaiset tavoitteet erittäin hyvä asia.

14. Mikäli lapsesi on osallistunut päivä- ja lomatoimintaan, onko järjestetty päivä- ja lomatoiminta ollut mielekästä ja vastannut lapsesi tarpeisiin? Jos on niin miten? Jos ei, niin miksi ei?

Vastaajien määrä: 17

- Päivätoimintaa pidetään pienissä ja ahtaissa tiloissa. Kun lapseni aikanaan aloitti koulun, olin pettynyt siihen, että esim läksyjä ei tehty yhtään päivätoiminnassa. Kun takana on pitkä päivä koulussa, iltaisin lapsi oli usein todella väsynyt, ja läksyjen tekeminen ei oikein onnistunut. Päivätoiminnassa ei myöskään juurikaan ulkoilla. Ihmettelen myös, miksi vammaisten lasten päivätoimintaa ei yhdistetä koulun ip-kerhoon. Koulu on aikoinaan mainostanut integraatiota, mutta se ei valitettavasti näy tässäkään. Ulkoilua ja liikkumista olisi saatava lisää!
- Lapsi osallistuu päivätoimintaan ja on itse ollut tyytyväinen. Olisiko kuitenkin mahdollista päivätoiminnassa tehdä vaikka läksyjä tai muita oppimiseen tähtäviä tehtäviä?
- On ollut mielekästä. Päivätoiminnassa on viihtynyt hyvin, on mahdollistanut sosiaalisten suhteiden vahvistumista. Lomatoiminnasta on pitänyt kovasti myös. Kivaa vapaamuotoista virikkeellistä toimintaa.
- Hoito on periaatteessa ollut hyvä juttu. Ikävä kyllä on ilmennyt puutteita. Lapsi on mennyt hoitokotiin perjantaina ja viikonloppukassi on jäänyt koululle (sisältää lääkkeitä) ja taksi on joutunut tulemaan koululle takaisin

hakemaan laukkuja. Taksille 40 km turhaa ajaa. Lapsi on tullut kotiin jonkun toisen lapsen kengissä (3 numeroa liian pienet kengät). Eli liikaa hösäämistä.

- En varsinaisesti tiedä mitä päivä- ja lomatoiminnassa tehdään. Retket ovat yleensä tiedossa ja ne ovat erittäin hyvä juttu, mutta muuten oma käsitykseni on, ettei toimintaa juurikaan ole tai että se on hyvin vapaata olemista. Omalle lapselleni olisi ehkä ollut enemmän hyötyä strukturoidummasta toiminnasta.
- Lapsi osallistuu molempiin, mutta emme kotona tiedä muuta kuin sen, mitä reissuvihossa lukee. Lapsemme ei osaa puhua, eikä hänellä ole mitään tapaa itse kertoa päivän kulusta.
- On ollut aikoja, jolloin päivätoiminnan henkilökunta on vaihtunut erittäin tiheään, se aiheutti lapselle ahdistusta ja levottomuutta sekä haastava käyttäytyminen niin kotona kuin koulussakin lisääntyi valtavasti. Vanhempien näkökulmasta ahdistavaa oli myös se, että turvallisuustekijät kärsivät jos aikuiset jatkuvasti vaihtuvat.

- Aiempina vuosina ei päivätoiminnasta ole juurikaan tullut vanhemmille tietoa, millaisella henkilökuntavahvuudella siellä toimitaan, ja onko jotain ohjattua tekemistä? On tullut usein vaikutelma, että "vapaata olemista" siellä enimmäkseen on, mutta positiivista kehitystä on tänä syksynä tapahtunut ja lapsen käytöskin sen myötä rauhoittunut. Asiaan on varmasti vaikuttanut myös tuttujen aikuisten parempi pysyvyys, lapsen turvallisuuden tunteen kokemisessa tärkeä asia.

- Lomatoiminnassa tehdyt retket on ollut hieno asia!

- Lapsi on ainakin viihtynyt.
- Retket ja vaikka ihan kauppakäynnit lomatoiminnassa ovat harjoitusta jokapäivä vastaan tuleviin haasteisiin.
- Kyllä, olemme olleet tyytyväisiä hoitoon. Ulkoilua toivomme enemmän, silloin kun se on mahdollista (henkilöstön vähyys, poissaolot yms. syyt vähentävät sitä, sen ymmärrämme)

Päivätoiminta on ollut tarpeellinen, koska, kuten aikaisemmin mainitsin, kotioiloissa ei ole kavereita.

- Meidän lapsi on viihtynyt koulun päivä- ja lomatoiminnassa mutta koska ei itse varsinaisesti hakeudu tekemään ja sosiaalisesti aktivoidu on siinä aikuisilla iso rooli, jotta myös tehdään asioita. Meidän lapsella paljon ongelmia, joista koko perhe kärsii, joten mitä aktiivisempaa päivätoiminta on sitä paremmin myös nukutaan ja pysytään yhtenäisessä vuorokausirytmissä.
- Katso kohdat 6. ja 10.
- Iltapäivän monet tunnit menevät suunnittelemattomuuden takia hukkaan. Päivätoiminnan henkilökuntaa on ollut vaikeaa saada mukaan mm. puheterapiaan, josta he saivat ammatilliselta valtavasti tietoa kyseisen lapsen ja ihan jokaisen vammaisen kuntoutuksen tukemiseen. Tunti viikossa terapiaa on ihan eri asia kuin jos koko luokan/koulun aikuiset osaisivat ottaa kuntoutuksellisia seikkoja paremmin huomioon joka päivä ja joka hetki ja tietotaito karttuisi helposti terapioihin osallistumalla. Päiväkodin ja koulun välillä ero on merkittävä. Päiväkodissa huonommista resursseista huolimatta joku aikuinen aina osallistui terapiaan mutta koulussa näin on 1,5 vuoden aikana tapahtunut aivan liian harvoin.

Päivätoiminnan sisältö on jäänyt hämärän peittoon. Lapsen päiväkirja loppuu tasan tarkkaan koulutunteihin ja iltapäivästä ei ole mitään tietoa. Onneksi lapsi kuitenkin vaikuttaa tyytyväiseltä mutta puhumattomalta ei omia kommentteja saa.

Lomatoiminnan sisältö on vielä enemmän hakusessa. Ei esim. tietoa kuka aikuinen on lapsen kanssa milloinkin ja mitä ovat tekemässä. Sentään joitakin kuvia välillä päivästä saatiin tuoreeltaan mutta ennakointia ei pystynyt tekemään. Se olisi joillekin lapsille varmasti erittäin tarpeen. Lomatoimintaan lapsi lähtee mielellään, se rauhoittaa mieltä tiedon puutteesta huolimatta.

- Omalla koululla järjestettävään lomatoimintaan olen ollut tyytyväinen. Heinäkuussa toimintakeskuksessa järjestetyn lomahoidon osalta olisin toivonut enemmän asioiden läpikäyntiä siitä millainen lapsi on ja miten hänen kanssaan toimitaan. Ihmiset ovat aina uusia ja autistiselle lapselle uuteen totuttautuminen vie muutenkin paljon aikaa. Siksi onkin tärkeää, että asiat toimivat. Pelkällä ilmoittautumislomakkeella on hyvin vaikea selvittää näitä asioita. Olisin myös toivonut esim. reissuvihkoa, jossa olisi kerrottu mitä päivän aikana on tehty ja miten on mennyt tai onko ollut jotain ongelmia varsinkin kun lapsi ei itse pysty sitä kertomaan. Lapsen hyvinvoinnille olisi parempaa jos tarvittava loma-ajan hoito järjestyisi samassa paikassa eikä tarvitsisi pompotella häntä paikasta toiseen. Ihmiset vaihtuvat päivän aikana ja iltapäivällä lasta haettaessa juuri silloin paikalla oleva hoitaja ei useinkaan tiedä mitä lapsi on päivän aikana tehnyt.
- Lomatoiminnassa on sopivassa suhteessa aktiviteetteja ja rentoa yhdessäoloa.
- Lapseni on ollut tyytyväinen ja iloinen kotiin tullessaan eli olemme kailta osin tyytyväisiä

15. Muuta, mitä haluat lausua päivä- ja lomatoiminnan järjestämisestä

Vastaajien määrä: 10

- Mahdollistaa perheiden normaalin työnteon, sitä ajatellen, välttämättömyys.
- Edelleen peräänkuullutan sitä että hoito järjestetään silloin kun vanhemmat ovat töissä tai opiskelevat.
- Maksuja voisi kohtuullistaa tai sitten lisätä reippaasti retkiä ja aktiivista toimintaa. Toimintasuunnitelmat pitäisi viestiä vanhemmille ja niiden pitäisi olla selkeitä ja jäsenneltyjä. Enemmän ohjattua ja strukturoitua toimintaa.
- Olisi äärettömän tärkeää, että henkilökunta olisi motivoitunutta ja sitoutunutta hoitotyöhön. Vammaiset ja/tai

autistiset lapset ovat raskaita hoidettavia, joten hoitajien on pidettävä sekä näistä erityislapsista että työstään, jotta voivat siinä hommassa lapsia kunnioittaen jaksaa. Sijaisia tulisi käyttää niin vähän kuin suinkin on mahdollista.

- Päivä- ja lomatoiminnan työntekijöiden työ on arvokasta ja vaativaa. Toivoisin, että työntekijöiden riittävästä koulutuksesta erityislasterien kanssa työskentelyyn huolehdittaisiin (mm. erilaiset kommunikaatiomenetelmät- ja apuvälineiden käyttö) sekä riittävästä henkilökuntavahvuudesta, jotta niin lasten kuin aikuistenkin turvallisuus voidaan taata.

- Oman lapsen kohdalla päivä- ja lomatoiminta-asiat ovat sujuneet ihan mallikkaasti ja henkilökunta on tiennyt miten lapseni kanssa toimitaan eri tilanteissa.
- Kiitos hyvästä hoidosta :O)
- Elintärkeä palvelu vammaisperheille ja ehdottomasti tulisi säilyttää nykyiset toiminta-ajat ennallaan klo 17 asti, jotta taataan perheiden jaksaminen niin työelämässä kuin perheen muussa arjessa!
- Palveluohjaajalta tullaan vaatimaan paljon ymmärtääkseen perheen parhaan. Supistuksilla mennään nopeasti ojasta allikkoon, jos vaikeassa tilanteessa olevan perheen jaksamista koeteltaisiin vielä entisestään esim. lomatoiminnan supistamisella. Tämä lisäisi tilapäishoitotarvetta ja se on varmasti vielä lomatoimintaakin kalliimpaa järjestää ja sitä paitsi paikkoja ei ole kun jokainen hoitoa tarjoava paikka on jo nyt täynnä. Tuttu koulu sekä opetuksen että päivä- ja lomatoiminnan toteuttajana on lapsen parhaaksi, kunhan toiminta on läpi päivän strukturoitua ja kuntoutukselliset asiat huomioivaa.
- Olisi hyvä jos omalla koululla järjestettäisiin enemmän loma-ajan toimintaa koulun loma-aikoina, kuten esim. heinäkuussa. Itse en tule koskaan saamaan kesälomaani kokonaan heinäkuulle. Työpaikallani lomat pitää jakaa osittain kesä-heinäkuulle tai heinä-elokuulle. Tästä johtuen lapsi on joka kesä pari viikkoa toimintakeskuksessa. Päivät jolloin päivä- ja lomatoimintaa järjestetään eivät huomioi sitä, ettei jokaisen vanhemman työpaikalla ole heinäkuussa tai joulun välipäivinä hiljaista ja tuolloin voi olla mahdotonta saada lomaa. Pitää sitten kääntyä kehitysvammahuollon puoleen lomahoidon järjestämiseksi. Minulle jäi myös epäselväksi miten tuo päivittäisen ajan vähentäminen tunnilla "tukee perheiden tapeita" kuten kyselyn alussa todetaan. Kuulostaa paremminkin kaupungin säästötoimenpiteiltä. Mielestäni myös vammaisen lapsen vanhemmalla/ yksinhuoltajalla tulee olla mahdollisuus tehdä normaalia 8-16 kokopäivätyötä.